

**ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
II МЕДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Декан II медичного факультету,
доцент Полковніков Ю.Ф.

«01»_червня_2021 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СОЦІОЛОГІЯ ТА МЕДИЧНА СОЦІОЛОГІЯ
(курс за вибором)

підготовки **магістра педіатрії**
галузі знань **22 "Охорона здоров'я"**
спеціальності **228 "Педіатрія"**
кваліфікації професійної **"Лікар-педіатр"**

РОЗГЛЯНУТО
на засіданні Студентської ради
Протокол № 01/06
від «01» червня 2021р.

РОЗГЛЯНУТО
на засіданні спільної Вченої Ради
медичних факультетів
Протокол № 9
від «01» червня 2021р.

Запоріжжя – 2021

1. Загальна інформація про викладача

Викладач: д. філос. н., доцент Сепетий Дмитро Петрович

e-mail: sepetyi_online@ukr.net

Кафедра: суспільних дисциплін

Адреса: пр. Маяковського, 26

2. Назва, код дисципліни і кількість кредитів

Назва дисципліни: «Соціологія та медична соціологія»

Кількість кредитів з дисципліни: 90 годин / 3 кредити ECTS (лекцій – 0, практичних занять – 20, СРС – 70).

3. Семестр: 2

4. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Пререквізити: знання, що здобуті на рівні повної загальної середньої освіти (історія України та інші гуманітарні дисципліни).

Постреквізити: деонтологія в медицині, етичні проблеми в медицині, основи соціальної психології, медична субкультура.

5. Характеристика навчальної дисципліни

5.1 Призначення навчальної дисципліни: формування у молодого лікаря розуміння сутності соціального життя та соціальної структури суспільства, цілісного розуміння суспільства як системи та місця у ній системи охорони здоров'я, навичок аналізу соціальних явищ і процесів.

Компетенції, яких набуває студент при вивченні дисципліни:

Інтегральна:

- здатність розв'язувати складні задачі і проблеми, що виникають у соціальній практиці медицини та самого лікаря, що передбачають проведення досліджень, здійснення інновацій та характеризуються невизначеністю умов і вимог.

Загальні:

- ☐ здатність до аналізу і синтезу отриманої інформації;
- ☐ вміння чітко мислити, ясно формулювати і висловлювати свої думки;
- ☐ вміння складати та реалізовувати особисті проекти;
- ☐ здатність до інтерактивного використання засобів навчання;
- ☐ уміння аналізувати складні ситуації з позиції структурного підходу;
- ☐ вміння застосовувати теоретичні знання та набувати практичного досвіду при вирішенні життєвих та професійних завдань;
- ☐ здатність використовувати інформаційні технології у повсякденному житті;
- ☐ усвідомлення необхідності та прагнення самоактуалізації та вільного розвитку особистості;
- ☐ вміння здійснювати обробку та інтерпретацію емпіричних даних;
- ☐ прагнення до автономної діяльності;
- ☐ вміння функціонувати у гетерогенних групах;

- ☐ розуміння суспільної значущості і готовності діяти у відповідності до норм моралі та етичних принципів;
- ☐ здатність визначати та обґрунтовувати соціально значущі цілі, що співвідносяться власними цінностями та є сенсом життя;
- ☐ здатність співпрацювати, проявляти ініціативу та підтримувати взаємини з іншими.

Спеціальні (фахові, предметні):

- ☐ володіння навичками дефініції понять соціології;
- ☐ розуміння і вміння використовувати основні соціологічні поняття для концептуалізації конкретних проблемних ситуацій;
- ☐ здатність чітко визначати власну систему цінностей і розуміти її соціальний контекст;
- ☐ здатність системно бачити соціальні явища, розуміти їх взаємообумовленість;
- ☐ вміння розуміти власну професійну самоактуалізацію у контексті соціальної стратифікації;
- ☐ усвідомлення соціальної значущості лікарської професії як місії;
- ☐ розуміння соціальної природи конфлікту, конструктивне ставлення до конфлікту, як можливості оптимізації соціального середовища;
- ☐ здатність структурно аналізувати передумови конфлікту;
- ☐ здатність створювати стратегії вирішення конфлікту, засновані на принципі спільного блага і конструювань нових можливостей;
- ☐ розуміння процесів соціалізації у становленні особистості лікаря;
- ☐ розуміння і здатність коригувати процеси ресоціалізації при терапії пацієнтів з важкими діагнозами;
- ☐ вміння підготувати і провести конкретно-соціологічне дослідження.

5.2 Мета вивчення навчальної дисципліни: досягнення основних кінцевих цілей, визначених у Стандарті підготовки магістра за спеціальністю 228 «Педіатрія».

5.3 Завдання вивчення дисципліни: поглиблення розуміння студентами соціальної сутності медицини, соціальних аспектів здоров'я, набуття вміння вирішувати виклики спектру соціальної стратифікації, конфліктології та ресоціалізації.

5.4 Зміст навчальної дисципліни: Програма навчальної дисципліни складається з 2 тематичних блоків: годин 90/3 (практичних занять – 20, СРС – 90)

Тематичний блок 1, 6 тем.

Тема 1. Предмет, структура і функції соціології та медичної соціології

Тема 2. Основні етапи розвитку соціології та медичної соціології

Тема 3. Суспільство як соціальна система. Соціальні інститути. Медицина як соціальний інститут

Тема 4. Соціологія особистості. Формування особистості медичного працівника. Соціальний статус і роль лікаря

Тема 5. Соціальна структура суспільства. Медики в соціальній структурі суспільства

Тема 6. Методологічні засади соціологічних досліджень. Застосування соціологічних досліджень в медицині

Тематичний блок 2, 4 теми.

Тема 7. Соціологія праці. Особливості медичної праці

Тема 8. Соціологія сім'ї. Проблеми гендерності

Тема 9. Соціальні конфлікти. Вирішення та запобігання конфліктам в медицині

Тема 10. Медико-соціальні проблеми формування здорового суспільства

5.5 План вивчення навчальної дисципліни

№ пп	Назва теми	Форми організації навчання та кількість годин	Завдання для самостійної роботи
Тематичний блок 1. Загальні соціологічні категорії			
1	Тема 1. Предмет, структура і функції соціології та медичної соціології	П – 2 год., СРС – 7 год.	Опрацювання теми за допомогою on-line курсу: «Соціологія та медична соціологія».
2	Тема 2. Основні етапи розвитку соціології та медичної соціології	П – 2 год., СРС – 7 год.	Опрацювання теми за допомогою on-line курсу: «Соціологія та медична соціологія».
3	Тема 3. Суспільство як соціальна система. Соціальні інститути. Медицина як соціальний інститут	П – 2 год., СРС – 7 год.	Опрацювання теми за допомогою on-line курсу: «Соціологія та медична соціологія».
4	Тема 4. Соціологія особистості. Формування особистості медичного працівника. Соціальний статус і роль лікаря	П – 2 год., СРС – 7 год.	Опрацювання тем за допомогою on-line курсу: «Соціологія та медична соціологія».
5	Тема 5. Соціальна структура суспільства. Медики в соціальній структурі суспільства	П – 2 год., СРС – 7 год.	Опрацювання теми за допомогою on-line курсу: «Соціологія та медична соціологія».
6	Тема 6. Методологічні засади соціологічних досліджень. Застосування соціологічних досліджень в медицині	П – 2 год., СРС – 7 год.	Опрацювання теми за допомогою on-line курсу: «Соціологія та медична соціологія».
Тематичний блок 2. Галузева соціологія			
7	Тема 7. Соціологія праці. Особливості медичної праці	П – 2 год., СРС – 7 год.	Опрацювання теми за допомогою on-line курсу: «Соціологія та медична соціологія».
8	Тема 8. Соціологія сім'ї. Проблеми гендерності	П – 2 год., СРС – 7 год.	Опрацювання теми за допомогою on-line курсу: «Соціологія та медична соціологія».

			соціологія».
9	Тема 9. Соціальні конфлікти. Вирішення та запобігання конфліктам в медицині	П – 2 год., СРС – 7 год.	Опрацювання теми за допомогою on-line курсу: «Соціологія та медична соціологія».
10	Тема 10. Медико-соціальні проблеми формування здорового суспільства	П – 2 год., СРС – 7 год.	Опрацювання теми за допомогою on-line курсу: «Соціологія та медична соціологія».

6. Самостійна робота студента

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Предмет, структура і функції соціології та медичної соціології	7
2	Основні етапи розвитку соціології та медичної соціології	7
3	Суспільство як соціальна система. Соціальні інститути. Медицина як соціальний інститут	7
4	Соціологія особистості. Формування особистості медичного працівника. Соціальний статус і роль лікаря	7
5	Соціальна структура суспільства. Медики в соціальній структурі суспільства	7
6	Методологічні засади соціологічних досліджень. Застосування соціологічних досліджень в медицині	7
7	Соціологія праці. Особливості медичної праці	7
8	Соціологія сім'ї. Проблеми гендерності	7
9	Соціальні конфлікти. Вирішення та запобігання конфліктам в медицині	7
10	Медико-соціальні проблеми формування здорового суспільства	7
Всього		70

Консультативна допомога: щотижнево за необхідністю (1-2 год.)

Контрольні заходи: самостійна робота студентів оцінюється під час проходження студентом on-line курсу «Соціологія та медична соціологія». Оцінка «Зараховано» за курс виставляється лише студентам, яким зараховані усі заняття з курсу.

7. Список основної та додаткової літератури

7.1. Основна література

1. Історія української соціології: навчальний посібник / за заг. ред. К. Батаєвої, В. Бурлачука і В. Степаненка. – К.: Видавничий дім «Кондор», 2018. – 392 с.
2. Яремчук С.С. Соціологія: навч.посібник. – 3-тє вид., випр. і доп. / С.С.Яремчук. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2015. – 240с.

7.2. Додаткова література

1. Гіденс Е. Соціологія. – К.: Основи, 1999. – 726 с.
2. Безрукова О.А. Словник основних понять. Для студентів усіх спеціальностей денної та заочної форм навчання. - Запоріжжя: ЗНТУ, 2010. – 82 с.
3. Безрукова О.А. Соціологія в портретах видатних соціологів. Для студентів усіх спеціальностей денної та заочної форм навчання. - Запоріжжя: ЗНТУ, 2010. – 79 с.
4. Дороніна М. С. Соціологія (візуалізація основних положень) : навчальний посібник / М. С. Дороніна, Л. О. Сасіна. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2011. – 172 с. (Укр.мов.).
5. Култаєва М. Д., Навроцький О. І., Шеремет І. І. Європейська теоретична соціологія XX-XXI

- сто ліття : навчальний посібник / М. Д. Култаєва, О. І. Навроцький, І. І. Шеремет. – 2-ге вид., випр. та доп. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2013. – 372 с.
6. Соціологія : навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів – 2-ге вид., доопр., доп / за заг. ред. В.І.Докаша. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2012. – 448 с.
 7. Кузьменко Т. М. К 89 Соціологія. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 320
 8. Курчаба Т. Соціологія : навч.-метод. посіб. / Тетяна Курчаба. – Львів: ПП Сорока Т. Б., 2015.
 9. Петінова О. Б. Соціологія [навчальний посібник]. – Одеса : Видавництво копіцент «Магістр», 2019. – 305 с. 183 с.
 10. Сокурянська Л. Г. Вступ до соціології : навч. посібн. / Л. Г. Сокурянська. – Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2011. – 260 с.
 11. Требін М.П., Воднік В.Д., Клімова Г.П. Соціологія : підручник — Х. : Право, 2010. — 224 с.

8.1. Види контролю

- Підсумковий (залік)

8.2. Форми контролю

Підсумковий контроль здійснюється у формі **заліку** після завершення вивчення дисципліни. Результати складання заліків оцінюються за двобальною шкалою: «зараховано», «не зараховано». Студент отримує оцінку «зараховано», якщо він виконав усі види робіт, передбачених навчальною програмою з «Соціологія та медична соціологія», відвідав усі лекційні заняття, визначені тематичними планами, а за наявності пропусків – своєчасно їх відпрацював, самостійно опрацював всі теми on-line курсу: «Соціологія та медична соціологія» та набрав загальну кількість балів від **120 до 200**

Оцінка з дисципліни виставляється лише студентам, яким зараховані усі теми з дисципліни.

9. Політика навчальної дисципліни

Обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.